

Alt det, du kan, tæller

Den Tredje Sektor arbejder med afklaring og dokumentation af deltagernes realkompetence.

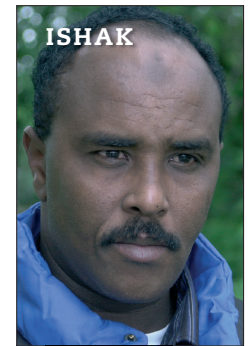
I dette hæfte fortæller Ishak, Line og Majbrit, hvad de har fået ud af det.

Folkeoplysning, foreninger og realkompetence

Idrætsforeninger og folkeoplysning giver deltagerne realkompetencer.

I de seneste år har DFS og DGI arbejdet med at hjælpe deltagerne med at afklare, synliggøre og dokumentere deres realkompetencer.

Med Undervisningsministeriets nye redskaber til realkompetence-afklaring har foreningslivet og folkeoplysningen fået en anerkendt ramme for dette arbejde.

Alt det du kan tæller

ALT HVAD DU KAN TÆLLER

Ishak var skuffet over, at han ikke kunne bruge sine chauffør-kvalifikationer fra Somalia. I dialog med sin lærer på daghøjskolen fik Ishak sat ord på alt det andet, han var god til – og det var der også job i.

Line regnede ikke med at tage nogen lang uddannelse. På håndarbejdsskolen fik hun styr på sine kompetencer. Nu ved Line, at hun skal arbejde med design, at handelsgymnasium er vejen, og at hun kan klare det.

Majbrit har gennem sit foreningsarbejde opnået selvindsigt og kompetencer. Dem bruger hun på sit arbejde. Hendes arbejdsgiver, Novo Nordisk, ved det og giver Majbrit mulighed for at bruge noget af sin flekstid på det frivillige arbejde i DGI's hovedbestyrelse.

Muhamud Aden Ishak er 39 år og født i Somaila, hvor han arbejdede som chauffør, indtil han for 17 år siden kom til Danmark som flygtning. Han er gift med Kharto og har fire børn.

Daghøjskolekursus

Ishak gik i 2004 på et kursus på Esbjerg Daghøjskole. Formålet var at give de nydanske deltagere kompetencer, der kunne skaffe dem ordinært arbejde. Kurset vekslede mellem undervisning, vejledning, praktik og løntilskudsjob med mentorordning.

Ishak kunne mere end at køre bil

Personligt kompetecedokument

Ishaks underviser arbejdede med det personlige kompetecedokument, som er udviklet af den norske 3. sektor.

Arbejdet foregik i gruppen, så alle kunne bidrage til den enkeltes bilde.

Fokus på nye kompetencer

I flere runder sammenlignede Ishak og hans underviser Ishaks kompetencer som chauffør i Somalia med kravene til chauffører i Danmark. De kunne ikke umiddelbart overføres, og der var arbejdsløshed på området. Det var en negativ oplevelse for Ishak at finde ud af, at hans chauffør-kompetencer ikke kunne bruges her. Men gennem det strukturerede arbejde med realkompetencer blev fokus i stedet rettet mod Ishaks »bløde« kompetencer:

- han er pligtopfyldende
- holder tider
- gør ting ordentligt og præcist
- kan forstå og udføre en instruktion og
- tager selvstændigt ansvar og initiativ.

At få sat ord på disse kompetencer gav selvtillid og mod på at prøve kræfter med andre muligheder.

Afklaring gav job

Ishaks personlige kompetencer efterspørges bl.a. inden for rengøringssektoren. Derfor tog Ishak et erhvervsrengøringskursus og fik efter et kort praktikforløb fast arbejde i et lokalt rengøringssselskab.

Efter flere års arbejde med rengøring har han de seneste måneder haft et bedre betalt arbejde i produktionen på LEGO.

Som et resultat af den gruppeorienterede kompetenceafklaring har Ishak fået et personligt netværk, hvor man støtter og hjælper hinanden.

Daghøjskoler

Daghøjskoler kombinerer folkeoplysning med uddannelses- og beskæftigelsessigte.

Daghøjskolerne hjælper hvert år tusinder af mennesker med at afklare deres realkompetencer og giver mod på at bruge og udvikle dem.

Daghøjskoleforeningen har gennemført flere store realkompetenceprojekter siden 2003.

Daghøjskoleforeningen er medlem af DFS.

www.daghojskoler.dk

Yderligere oplysninger

:: www.realkompetence.dfs.dk

:: Udviklingskonsulent
Agnethe Nordentoft,
33 26 03 72, an@dfs.dk

:: Informationskonsulent Michael
Voss, 33 26 03 75, mv@dfs.dk

Line Fasmer begyndte i august 2006 på Odense Fagskole. Her gik hun i 10. klasse, hvor hun valgte design som linjefag.

Afklaringsår

Line valgte bl.a. 10. klasse for at blive mere afklaret om, hvad hun skulle i fremtiden. På det tidspunkt var Line meget opsat på at gå teatervejen og blive skuespiller.

– Men jeg var også interesseret i andre kreative fag. F.eks. gik jeg på billedskole, da jeg var mindre, fortæller Line.

Line valgte realistisk og ambitiøs

Menneskelige kompetencer

– Odense Fagskole er et særligt tilbud til unge, hvis kompetencer ligger andre steder end det boglige, fortæller en af Lines lærere, Marlene Toftegaard, og tilføjer:

– En af vores store opgaver er at gøre dem opmærksom på, hvad de ellers kan.

Bl.a. arbejder eleverne på fagskolen med portfolio, hvor de samler forskellige former for dokumentation for det, de kan.

På det tidspunkt kendte Marlene Toftegaard ikke til de værktøjer til realkompetencebeskrivelse, som var under udvikling på Undervisningsministeriets initiativ. Hun siger:

– Men jeg brugte det indirekte allerede på det tidspunkt – også med fokus på de menneskelige kompetencer.

Formulerede det selv

I flere omgang talte hun med Line om hendes kompetencer.

– Det var ikke Marlene, der sagde, hvad jeg kunne. Jeg skulle selv formulere det. Det handlede meget om det, jeg kan, kreativt, men også sådan noget som, at jeg er god til at lytte, fortæller Line.

Gennem samtalerne fik Line både en mere realistisk opfattelse af sine muligheder – og blev mere ambitiøs:

– Jeg fandt ud af, at jeg kan noget med design, og at det nok var mere realistisk end skuespillerideen.

Mere selvtillid

Marlene Toftegaard lægger stor vægt på at styrke elevernes selvværd – også i forhold til Line, som siger:

– I begyndelsen havde jeg tænkt, at jeg skulle gå videre på den to-årige HG-uddannelse, fordi jeg ikke troede, at jeg kunne klare mere. Men undervejs i 10. klasse blev jeg overbevist om, at jeg skulle gå på handelsgymnasium.

Efter sommerferien begynder Line Fasmer på HHX, hvor hun vil vælge fag som marketing og iværksætter:

– Det tror jeg kan bruges, når jeg skal arbejde med design, siger hun.

Odense Fagskole

er Danmarks ældste håndarbejds-skole, skabt af én af datidens iværksættere Nathalie Hansen i 1910. Den rummer nu også Børneskolen på Glasværket, Oplysningsforbundet for Kunst og Formgivning, OKF, efter- og videreuddannelse under Center for Kreativ Viden, CKV, udlærningsvirksomhed og catering.

www.ofag.dk

Odense Fagskole er en del af Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler

www.hus-haand.dk

Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler er medlem af DFS.

Yderligere oplysninger

:: www.realkompetence.dfs.dk

:: Udviklingskonsulent
Agnethe Nordentoft,
33 26 03 72, an@dfs.dk

:: Informationskonsulent Michael
Voss, 33 26 03 75, mv@dfs.dk

29-årige Majbrit Wigø Madsen er folkevalgt i Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, DGI. Erfaringerne bruger hun i sin personlige udvikling og i sit job.

Afklaring af kompetencer

I idrætten er der gennem mange år blevet skrevet skriftlige udtalelser, når trænere og instruktører skulle bruge dem i job- og uddannelsesmæssig sammenhæng.

– Med en realkompetencebeskrivelse kan vi “oversætte” det, man lærer som frivillig eller træner, til et sprog, som uddannelsesinstitutio-

Majbrit får kompetencer i foreningslivet

ner og arbejdsgivere anvender. Man bliver ikke frivillig leder for at styrke sin karriere, men af interesse. Men de erfaringer, man får kan bruges som reelle kompetencer. Samtidig udfordrer realkompetencevurderingerne den frivillige verden, fordi det udfordrer vores måde at udtrykke og fortolke den erfaring, vi får som frivillige, siger Jette Velling Lindholm, landskonsulent i DGI.

Frivilligt arbejde

Majbrit Wigø Madsen blev i 1997 medlem af udvalget for idrætten Ultimate i DGI Frederiksborg Amt. Siden har Majbrit været frivillig i DGI, både som medlem af en landsdelsbestyrelse og siden begyndelsen af 2007 som medlem af hovedbestyrelsen i DGI.

Majbrits realkompetencer

De mange års erfaring med udvalgs- og bestyrelsesarbejde i DGI og ikke mindst også uddannelse i den frivillige verden har givet Majbrit stor selvindsigt og kompetencer. Dem er hun blevet meget opmærksom på, efter at hun som nyuddannet levnedsmiddelkandidat blev ansat i Novo Nordisk.

Forståelse for teamarbejde

– Det at kunne lytte aktivt, give feedback og håndtere meningsforskelle, bruger jeg ofte i mit job, ligesom det at kunne stå foran store forsamlinger og undervise, siger Majbrit.

På et bestyrelsesmøde har hun ofte oplevet at gå ind til et møde med sin egen klare holdning til hvordan noget skulle tackles. Men på mødet brydes meninger.

– Og til sidst tager man en fælles beslutning om, hvad man så gør, og det er ikke nødvendigvis ens egen holdning. Men det er beslutningen alle skal være loyal overfor, og arbejde for. Ligesom i en virksomhed, siger Majbrit Wigø Madsen.

Selvindsigt giver styrke

Hun har ikke bare lært sig selv godt at kende gennem sit frivillige arbejde, hun har også lært at kompensere for svaghederne.

– Jeg har fået stor selvindsigt. Jeg kan være meget overbevisende og vil gerne styre og planlægge. Derfor er jeg nu meget opmærksom på at sikre, at andre også høres og byder ind med deres kompetencer, siger Majbrit Wigø Madsen.

Erhvervsliv bakker op

Novo Nordisk har sagt ja til, at Majbrit kan bruge noget af sin flekstid på sit frivillige arbejde i DGI's hovedbestyrelse.

– Novo Nordisk mener, at jeg kan få et godt indtryk af økonomi i en stor organisation og det at drive en forretning, ligesom jeg kan prøve det, jeg lærer om lean-metode og værdiskabende møder i Novo Nordisk, i DGI, siger Majbrit

DGI Lederuddannelse

er en uddannelse opbygget af DGI.

Se www.dgi.dk/uddannelsesforum

Yderligere oplysninger

:: Jette Velling Lindholm,
79 40 40 40,
jette.velling.lindholm@dgi.dk

Foreningslivet udvikler vigtige kompetencer

Vi tilegner os personlige og samfundsrelevante kompetencer ved at være en aktiv medspiller i en forening.

- Som træner eller bestyrelsesmedlem opnår du konkret viden og færdigheder. Men du får også mere u håndgribelige kompetencer som at ideudvikle, at samarbejde, at lede en gruppe, at motivere andre, at deltage i lokalpolitiske tiltag og forhandlinger, at passe på helbredet og tage ansvar.

Mange arbejdsgivere lægger vægt på, at en ansøger har et aktivt fritidsliv og meget gerne inden for foreningslivet.

- Med Undervisningsministeriets realkompetenceværktøj får foreningslivet mulighed for at oversætte foreningserfaringer til et kompetencesprog. På den måde kan et stort antal frivillige få »realmerit« på den samlede mængde af kompetencer og dermed et stærkt afsæt til uddannelse, videreuddannelse eller karriere.

DGI ønsker at synliggøre realkompetencerne i idrætsforeningerne

fordi

- det skaber anerkendelse om frivilligt arbejde
- det synliggør de værdifulde kompetencer man får gennem foreningsarbejdet
- det styrker den personlige udvikling at få ord på sine erfaringer og kompetencer
- det kan anvendes som en motivationsfaktor i forhold til at rekruttere frivillige
- det udvikler frivillige organisationer, fordi vi bliver udfordret af begreber fra andre sektorer.

DGI støtter arbejdet med realkompetencer

Derfor prioriterer DGI ressourcer på at have et antal realkompetenceguider, ligesom DGI finder det vigtigt at den generelle opmærksomhed om realkompetencer øges i DGI og i DGI's foreninger.

- DGI har 15 realkompetenceguider. Guiderne kender og kan anvende realkompetenceværktøjerne. Deres hovedopgave er at være guide

for foreninger, der vil gøre mere for at synliggøre sine medlemmers realkompetencer. Der er guider i alle DGI's landsdelsforeninger.

- Guiderne står til rådighed for foreninger, der ønsker at et eller flere af medlemmerne bliver foreningens sparringspartner om realkompetencer. En sparringspartner kan bruges af foreningens medlemmer som en hjælper til at udfylde realkompetence-beskrivelsen.
- DGI holder lokalt korte kurser for personer fra foreningerne, der vil sætte sig ind i opgaven som sparringspartner.
- Over 50 personer danner et netværk om realkompetenceområdet i DGI. Det er frivillige ledere, der understøtter opmærksomheden om realkompetencearbejdet i DGI sammen med guiderne.

Om DGI

DGI er hovedorganisation for 5.600 lokale foreninger, der tæller 1.4 mill. idrætsudøvere.

Fundamentet er 16 landsdelsforeninger, der optager lokale idrætsforeninger som medlemmer.

Flere end 20 forskellige idrætter er samlet i DGI om glæden ved bevægelse og fællesskab uanset forudsætning.

DGI arrangerer kurser, seminarer og konferencer, hvor rygraden i dansk idræt – den frivillige leder og instruktør – får ny viden og inspiration, som udvikler den enkelte leder og foreningen.

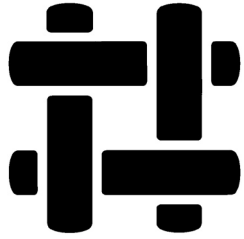
Formålsparagraf

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger vil styrke de frivillige foreninger som ramme med vægt på fællesskab, udfordring og sundhed for at fremme foreningslivets folkeoplysende kvaliteter.

Mere om realkompetence

www.dgi.dk/realkompetencer

Danske Gymnastik & Idrætsforeninger, Vingsted Skovvej 1, 7100 Vejle, 79 40 40 40, www.dgi.dk

Folkeoplysningen synliggør det du kan

Folkeoplysningen er en vigtig læringsarena, som motiverer til videre læring

- Vi har et finmasket netværk af skoler og foreninger i alle afkroge af landet
- Vores tilbud er forskellige og fleksible
- Vores undervisning har fokus på deltagerens egne forudsætninger, motivation og behov.

Derfor gør folkeoplysningen det nemt at komme i gang med at lære – og giver mod på at fortsætte. At sætte mennesker i stand til at begå sig i den tid, de lever i, er folkeoplysningens kerneopgave – og har altid været det.

Dansk Folkeoplysnings Samråd har gjort realkompetence til et indsatsområde

- fordi det kan hjælpe kursister og foreningsaktive
 - med at få et nyt arbejde og styrke deres status på jobbet under lønforhandlinger og i forbindelse med karrierespring
 - med at blive optaget på en formel uddannelse

- med at styrke deres selvindsigt og selvværd
- fordi det kan gavne samfundsudviklingen
 - ved at højne det samlede kompetence-niveau og sikre en tilstrækkelig og relevant uddannet arbejdskraft
 - ved at fokusere læringen og dermed øge effekten af læringsprocessen og økonomisere med ressourcerne i uddannelses-systemet
 - ved at gøre det nemmere at matche jobsøgende og arbejdspladser
 - ved at styrke Danmarks position på et globaliseret marked.

Folkeoplysningen er i gang

- Igennem mere end tre år har folkeoplysere genereret viden, udvekslet erfaringer og udviklet ideer i DFS' realkompetenceforum.
- De folkeoplysende organisationer er i dag engagerede og kvalificerede til at hjælpe deltagerne med at afklare, dokumentere og få anerkendt deres realkompetencer.
- Og vi er i gang med at udvikle en efteruddannelse, som skal sikre,

at hele den 3. sektor kommer til at arbejde kvalificeret med realkompetence.

Folkeoplysningsorganisationer som arbejder med realkompetenceprojekter

- Højskoleforeningen
- Efterskoleforeningen
- Produktionsskoleforeningen
- Daghøjskoleforeningen
- Arbejdernes Oplysningsforbund (AOF)
- Liberalt Oplysnings Forbund (LOF)
- Folkeligt Oplysnings Forbund (FOF)
- Netværk for Oplysning (NETOP)

Realkompetencevejledere i 3. sektor

24 erfarne vejledere er netop nu ved at uddanne sig til realkompetencevejledere.

De deltager i et kursusforløb, som DFS og Daghøjskoleforeningen står for i samarbejde med syv af DFS' øvrige medlemsorganisationer og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

Realkompetencevejlederne skal medvirke til at udbrede og kvalificere arbejdet med realkompetence i folkeoplysningen og i 3. sektor som helhed.

De skal bl.a. kunne uddanne og støtte lærere m.fl., så de kan arbejde kvalificeret med Undervisningsministeriets realkompetenceværktøj til 3. sektor.

Mere om realkompetence

www.realkompetence.dfs.dk

Dansk Folkeoplysnings Samråd
Gl. Kongevej 39E, 2.tv.
1610 København V
33 15 14 66 – dfs@dfs.dk

Relevante web-sider

Arbejdet med realkompetence i DFS-regi:

www.realkompetence.dfs.dk

Her findes også realkompetence-ordbog, oversigt over realkompetencens historie, relevant lovgivning m.v.

DGI's arbejde med realkompetence:

www.dgi.dk/realkompetencer

Realkompetenceværktøj til 3. sektor:

Knowledge Lab (Syddansk Universitet) har for Undervisningsministeriet udviklet et værktøj til dokumentation af kompetencer, der er erhvervet i 3. sektor.

Udviklingsarbejdet er sket i samarbejde med brugere og organisationer fra folkeoplysningen, det frivillige arbejde og foreningsarbejdet.

Værktøjet findes i 3 parallelle udgaver:

www.realkompetence-folkeoplysning.dk

www.realkompetence-forening.dk

www.realkompetence-frivillig.dk

Udgivet af

Dansk Folkeoplysnings Samråd
(DFS)

Gl. Kongevej 39E, 2.tv.

1610 København V

33 15 14 66

www.dfs.dk

og

Danske Gymnastik- &
Idrætsforeninger (DGI)

Vingsted Skovvej 1

7100 Vejle

79 40 40 40

www.dgi.dk